

Değerler Üzerine Kelâm I Kibar Deyişler

— Ömer Faruk · 24 Ocak 2018

- ** Her ahlâksızlıktan yakınanı, ahlâklı zannetme.
- ** Gördüğün kusurları söyle; ama çaresiyle birlikte.
- ** Kusurların itirafı değil, düzeltilmesi için harcanan çaba önemlidir.
- ** Kendini kurnaz göstermeye çalışan birinin arkasından gülen o kadar çok insan var ki... Çünkü düştüğü durum gerçekten de çok komik!
- ** Menfaatçinin giremeyeceği kılık ve konuşamayacağı dil yoktur. Herkesi tanır, herkesi sever(!) ve herkese yardım eder(!) gibi görünür.
- ** Güzel davranış övgüyü hak eder; ama abartmaya da gerek yoktur.
- ** Yüz kere nasihat edeceğine, bir kere örnek ol.
- ** Okura karşı saygı duymayan yazar, okurdan da saygı beklemesin.
- ** Yoksulluk, ne yazık ki çoğunlukla erdemlerin katili olarak karşımıza çıkar.
- ** Hırs seni; dürüstlükten, tok gözlülüğten, sağlığından, ideallerinden, ait olduğun topluluktan, ahlâktan, kısacası seni SENDEN uzaklaştırır.
- ** Katile can, hırsıza mal, ahlâksıza namus emanet edilmez.
- ** Başının üstünde taşıdığını kolayca ayağının altına alabilirsin de, ayağının altındakini kolay kolay başının üzerine çıkaramazsın.
- ** Kudurmuş it, gül bahçesinden ne anlar?
- ** Tövbe edebilirsin, tövbeni bozabilirsin; sonra gene tövbe edebilirsin. Umarım bir ömrün tamamını tövbe etmekle geçirecek kadar tövbekâr değilsindir.
- ** Birlikte yola çıktıklarını satarsan, bir gün seni de satan olur; ama alan olur mu orasını bilemem!

- ** İimizdekiler olduğu gibi dıŐımıza yansısaydı, insanların yüzlerine nasıl bakardık?
- ** Alçak gönüllölük insanı alaltmaz aksine yüceltir; kendini beĐenmiŐlik de değerini artırmaz, azaltır.
- ** Mihnet zararsız gibi görünür, ama köleliğe giden yol üzerindedir.
- ** Erdemli insanların meclisinde erdemsiz kiŐi anormal olarak görülür, ancak ahlaksızların bulunduğu bir mecliste de ahlâklı olmak aynı şeydir.
- ** Ahlâktan uzaklaŐan bilim adamından ve bilimden uzaklaŐan din adamından çekinirim.
- ** SarhoŐ olmak için, içkiden önce niyet gerekir.
- ** KarŐımdakinin kalitesini verdiĐi cevapla değil, sorduĐu soruyla ölçerim.
- ** Ahlâk budalalarının en son varacağı yer ahlâksızlıktır!
- ** Güzeli ve güzelliği anlatmaya, tanımlamaya çalışan; güzel ve güzellikten habersiz demektir.
- ** Bedeni için ruhundan vazgeçen ne ise, ruhu için bedeninden vazgeçen de odur.
- ** Alçakgönüllü kiŐi, alçakgönüllü olmakla övünmez, kibirli kiŐi de kibirli olduğu için yerinmez.
- ** Kendini gemiŐinle övünmeye kaptırsan, geleceĐini kaybedersin.
- ** Nankör, başkalarının sırtından geçinmeye alıŐmış bir çeŐit asalaktır.
- ** İnsanları her zaman ve her yerde Allah ile aldatmak mümkündür. O nedenle geçmiŐten günümüze gelinceye kadar her devirde ve her yerde din bezirĐanları ortaya çıkmıŐtır.
- ** Kendi gerçek değerini ortaya koy. Ne isen o olduğunu göster; ne az ne de çok. Tevazunun aŐırısı da, övünmenin aŐırısı da aptalca bir davranıŐtan başka bir şey değildir.
- ** Erdemi göklere çıkaran kendini beĐenmiŐ insanlar! Ya onu insanların seviyesine yakın bir yere indirin ya da erdemli insanların sayısının artmasını istemediğinizi itiraf edin.
- ** Kötölük karŐısında erdemli kiŐi bitaraf değil, iyiden taraf olmalıdır. Kötülerle mücadele etmek için de kendisine kötölük yapılmasını beklememelidir.

- ** Başkalarının hürriyetlerini ellerinden alanlar, hürriyetleri ellerinden alınmayı hak etmişlerdir.
- ** Zaafların küçülttüğü, hatta öldürdüğü çok insan gördüm; ama büyüttüğü insana şimdiye kadar rastlayamadım.
- ** Kendini kaybetme, yoksa sonra çok ararsın ama bulamazsın.
- ** Dürüstlük öyle bir gömlektir ki her bedene uymaz.
- ** Atalarımız bizim şimdiki halimizi görselerdi dizlerini mi döverlerdi, saçlarını başlarını mı yolarlardı, yoksa duydukları gururdan göğüsleri mi kabarırdı? Bir gün torunlarınızın da aynı soruyu soracağını aklınızdan çıkarmayın.
- ** Edepsize bile edeple muamele et ki, edebin ne olduğunu anlasın.
- ** Riyakâr, güzel ama hızlı konuşur. Çünkü foyası meydana çıkacak diye heyecanlanır.
- ** Nedense tutmadığımız öğütleri, tutsun diye başkalarına vermeye bayılırız!
- ** Görgüsüz bilmediğinden değil, kurallara uymak zor geldiğinden öyle davranır.
- ** Yaptığın ilk yanlışını fark edip de düzeltmezsen, yeni yanlışlara hazır ol.
- ** Kolay düşene, çelme atan çok olur.
- ** Gördüğün her açık kapıdan içeri girme, her kapalı kapıdan da içeri girilmez zannetme.
- ** Gökteki yıldızları tutmak istersin de, yanındaki garibanın elini tutmaktan niye kaçarsın?
- ** Hiç düşündün mü? Şu anda senin olanlar daha önce kimindi, kaç kişinin ve senden sonra kimlerin olacak?
- ** Bağışlayan karşılık beklemez, ancak her bağışlamanın kazanımları vardır.
- ** Sildiğini daha sonra yeniden yazabilirsin; üzerini çizdiğin için ise yapabilecek başka bir şey kalmamıştır.
- ** Rüzgâr yerine göre bazen nimettir, bazen de felakettir.

- ** Herkesin gönlünü hoş edemezsiniz; bazılarınınkini belki... Öyleyse kendi gönlünüzü hoş etmeye ne dersiniz?
- ** Her şeyde olduğu gibi, cömertlikte de ölçülü davranmalısın. Yoksa cömertlik yapacağım derken tüm sahip olduklarını kaybedebilirsin.
- ** Namerdin merdi olmaz, fakat nedense mertlikten söz edeni çoktur.
- ** Düşene gülenlerin sayısı, yardım etmeye çalışanlardan daha fazladır.
- ** Metanet hazine sandığıdır, sabır da o sandığın içindekilerdir.
- ** Başkalarını kullanma, ama kendini de kullandırtma.
- ** Nefret, güzel duyguların katilidir. Üstelik nefret edilene değil, nefret edene zarar verir.
- ** Nezaket sınırlarını zorlayan konuşma ve ilişkiler, bulunulan ortamı çirkinleştirir.
- ** Anne-baba eksikliği doldurulamayacak bir boşluk yaratır.
- ** Hırsızın hırsızlardan şikâyet etmesi ne kadar tuhaf, değil mi?
- ** Düşman aramak için çok uzaklara gitme; kendine bak!
- ** Faziletin ne olduğunu bilmek, faziletli olmak değildir. Davranış olarak kendini göstermeyen faziletin değeri de olamaz.
- ** Doğuştan asil olunmaz; asalet çalışarak elde edilir.
- ** Şefkat doğurgandır, birçok duygu ondan çıkar. O nedenle de analarda çokça görülür.
- ** Nankörün ihanetine üzülecek kadar aptal değilim. Çünkü olay çok basit: Nankör nankörlüğünü göstermiştir.
- ** Gurur, benliği koruyan bir zırh görevi yapar.
- ** "Kaç dil biliyorsun?" Diye sordular. Dedim ki tek bir tane: Tatlı dil.
- ** Hep "Sabır, sabır!" diyorlar. Sabırla bekliyorum, sabrın faydasını.

- ** Yanlış, seni yakalayınca ve buluncaya kadar sen ondan kaç ve saklan.
- ** Kalbi mühürlü olanın ağzından; ağzı mühürlü olanın da kalbinden çıkanlara çok dikkat etmeli.
- ** Ahenksizliği fark ettiğiniz yer neresi olursa olsun, hiç zaman kaybetmeden bir an önce oradan uzaklaşın.
- ** Melek olmak için değil, hayvandan biraz daha üstün olmak için gayret etmelisin.
- ** Kişinin yanlışlarıyla alay etmek yanlışlarını düzeltmesini sağlamaz, ama başka yanlışlar yapmasına yol açar.
- ** Kirleten, kirlenenden daima aşağıdadır.
- ** Karşımıza çıkan sahte yüzlerin bazıları, bizim için ayna görevi yaparlar!
- ** Geride bırakacaksın diye üzüldüğün mal-mülk ise; kralların, padişahların nice hazineler bıraktıklarını bir düşün. Bıraktıkların için değil, bırakamadıkların için üzülüyorsan, bu konuda da tek başına değilsin.
- ** Nezaket asaletten gelir; rezalet ise sefilikten.
- ** Kafesin kapağını ve pencereyi açık bırakıp da kuşu odanın içinde arayanlara ne demeli?
- ** Bir edep yoksunu, kendisinin erdemli bir insan olduğunu söylüyor ve bununla övünüyor. Bu mümkün mü?
- ** Tartışmayı bilmeyen konuşmayı da bilmez, konuşmayı bilmeyen edep bilmez, edep bilmeyen saygı bilmez, saygı bilmeyenle de tartışma yapılmaz.
- ** Sen değerlisin, ben değerliyim ve herkes de öyle...
- ** Değersizleştirdiklerimiz, acaba gerçekten değersiz miydi?
- ** Önce dünyayı kirletiyor sonra temizlemeye çalışıyorsun, önce savaşıyor sonra barış için uğraşıyorsun, önce değerleri yok ediyor sonra bulmak için arıyorsun. İnan ki sen bir âlemsin ey insanoğlu! Çünkü belki farkında değilsin ama ömrün tüketmek-üretmek, yıkmak-yapmakla geçip gidiyor işte.
- ** Zihinde üretilen, benimsenen ama eyleme yansımayan ahlâki değerlerin hiçbir önemi yoktur.

**Değerini para cinsinden değil, insanlığın bakımından hesaplatır.

**Değerli olmak istiyorsan, değer vermelisin.

**Başkalarınınkini bilmek yetmez, kendi değerini de bil.

**Her hayat biriciktir; çünkü her canlı biricik diğer deyişle tektir. Aynı canlıdan bir tane daha yeryüzüne gelmedi ve gelmeyecektir. O nedenle her canlı değerlidir ve kutsaldır.

**Karşısındakini anlamıyor, anlıyormuş gibi yapıyor. Diğer de onun anlamadığını fark ettiği halde fark etmemiş gibi yapıyor. Bunun adı: Aptalca bir nezaket oyunu.

ORUÇ BABA